

Toivomusaloite 1682

Louvo: Jätteiden hyötykäytön edistämisestä ympäristöhaittojen vähentämiseksi

Eduskunnalle

Laskelmien mukaan maassamme tuhlaataan vuosittain noin kolme miljardia markkaa, kun ei käytetä jätteitä hyödyksi. Osaksi tämä johtuu tutkimuksen ja tiedon puutteesta, mutta myös ennen kaikkea siitä, että elinympäristömme pilaantumista ja saastumista aiheuttavien teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden lajittelu-, keräily- ja kuljetuskustannukset ovat useimpien jätteiden kohdalla niin suuret, ettei niiden hyödyntäminen ole liiketaloudellisesti kannattavaa.

Tekniset keinot ja mahdollisuudet jätteiden hyötykäyttöön ovat kuitenkin viime vuosina suuresti kehittyneet, ja vaikka toiminta ei olisi yksityistaloudellisesti kannattavaa, on sillä saavutettavissa niin merkittävää etua tuontien energian ja raaka-aineiden säästöinä ja ympäristöhaittojen ehkäisemisen muodossa, että yhteiskunnan edun mukaista on kaikin tavoin edistää ja tukea taloudellisestikin jätteiden jälleenkierrätystä.

Kansantaloudellista säästöä jätteiden talteenotosta ja hyödyntämisestä saadaan vähentyneenä raakaveden ja vedenpuhdistamojen tarpeena, kaatopaikkojen perustamis- ja hoitokustannusten vähentymisen muodossa sekä hyötykäytöstä raaka-aineeksi ja energiaksi.

Kansanterveydellisiä etuja saavutetaan vähentyneinä haittaeläinkantoina ja hivenainepitoisten eloperäisten jätteiden, kuten kotitalouksien ruokajätteiden sekä elintarvike- ja rehuteollisuusjätteiden, meijeri- ja teurastusjätteiden kompostointituotteina maanparannusaineeksi. Tutkimusten mukaan kaatopaikoille vietävä jäte vähenisi 42 %, jos pelkästään kompostoitava kotitalousjäte kompostoitaisiin syntymispaikallaan.

Energian hinnannousu ja raaka-aineiden kalistuminen ovat omiaan korostamaan tarvetta luonnonvarojen uudelleen kierrättämiseen. Sen lisäksi luonnonsuojelullinen hyöty on huomatta-

tava vesien pilaantumisen estyessä, jätevesimäärien vähetessä ja laadun muuttuessa helposti puhdistettavampaan muotoon. Ympäristön roskaantumisen estäminen on myös tärkeä jätteiden talteenoton tavoite.

Vaikka jätehuoltolain toinen pykälä sisältää vaatimuksen jätteiden talteenotosta ja hyödyntämisestä, ei ilman yhteiskunnan myötävaikutusta ja tukea ole käytännössä mahdollista aikaansaada tehokasta yhdyskuntajätteiden, kuten jätepaperin, jätelasin ja muovijätteen lajittelua, talteenottoa ja hyödyntämistä, ei myöskään eloperäisen ruoka- ja ruoansulatusjätteen talteenottoa ja kompostointia.

Teollisuuden jätteiden, kuten puunjalostus- ja lämpövoimalateollisuuden jäteliemi-, kuitu-, kuori- ja tuhka-jätteen sekä rehu- ja elintarviketeollisuuden jätteiden talteenotto ja hyötykäyttö ei ole osoittautunut olevan myöskään ilman lain säädännöllistä ja taloudellista tukea mahdollista.

Nykyisen jäteteknologian takarajaksi on noussut jätteiden elinympäristölle aiheuttama pilaantuminen ja saastuminen. Näin ollen on koko yhteiskunnan edun mukaista, että pyritään kehittämään sellaisia tuotantotapoja ja kannustamaan sitä teollisuutta sekä niitä yksityisiä, yhteisöjä ja kuntia, jotka erilaisia kiinteitä, kaasumaisia tai nestemäisiä jätteitä raaka-aineenaan käyttäen luovat niistä uusia kulutuskelpoisia hyödykkeitä, sen sijaan että ne saastuttaisivat jätteinä ympäristöämme.

Valtion osuus ympäristönsuojelussa on vähäinen, vain noin kolmasosa kilpaileviin teollisuusmaihin verrattuna. Lisäksi jätteiden lajittelua, talteenottoa, kuljetuksia ja hyötykäyttöä supistavat ja estävät edelleen monet lainsäädännölliset rajoitukset ja verotuksen säädökset, jotka tekevät kannattamattomaksi jätteiden hyötykäytön edistämisen.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioit-
taen eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

*että hallitus ryhtyisi välittömiin ja riit-
täviin toimenpiteisiin edistääkseen valis-*

*tus-, verotus- ja tukitoimin teollisuus- ja
yhdyskuntajätteen lajittelua ja talteen-
ottoa hyötykäyttöön ympäristöhaittojen
vähentämiseksi.*

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Anna-Kaarina Louvo